

I

Het schrijn van mijn herinneringen

- 11 Wijze raad
- 12 De stilte
- 13 Liedje van een ziekte
- 14 Mijn eerste liefde
- 15 Moeder Suzanne
- 16 Mijn eerste lezing
- 17 Je hand
- 18 Je brief
- 19 Het vuilblik
- 20 Het stervensuur van Eddy van Vliet
- 21 Je zorgt voor mij
- 22 Haar naam
- 23 Haar graf
- 24 Wuiven
- 25 Handen
- 26 En als het wintert
- 27 De dageraad
- 28 Berusting
- 29 De kus
- 30 Allerzielen
- 31 De hemel van haar handen
- 32 Adem
- 33 Romance
- 34 De tocht
- 35 Nimf
- 36 Nieuwe wereld
- 37 Twee moeders
- 38 Het zwijgen
- 39 {

II

Drie meisjes

- 43 Ik schreef
- 44 De engel en de drie meisjes
- 45 Mijn meisjes
- 46 Scheiding
- 47 De heilige boom
- 48 Gaandeweg
- 49 De uitgestoken hand
- 50 Het hemelhuis
- 51 Het oudste meisje
- 52 Het derde meisje
- 53 De vaders en de meisjes
- 54 Drie meisjes en de overkant 1 & 2
- 56 De rand
- 57 De begrafenis
- 58 Het verraad
- 59 Het inzicht
- 60 Brief aan een van de meisjes
- 61 Het huis
- 62 Zoek

III

& de oeverkant

- 67 De oeverkant 1 & 2

IV

In Memoriam

- 73 De bark
- 74 De engel
- 75 De grens voorbij
- 76 i.m. Eddy Van Vliet
- 77 Vladslo
- 78 Elegie voor mijn eerste uitgever
- 79 Watou
- 80 Brieven aan Tinneke 1 & 2
- 82 Het laatste concert
- 83 Brief aan de dood

- 87 beste lezer
- 88 Aantekeningen

Het schrijn van mijn herinneringen

En geen dichter in mijn huis!

Rachel Heyvaert, mijn biologische moeder in 1967

Cast your eyes on the ocean

Cast your soul to the sea

When the dark night seems endless

Please remember me

Please remember me

Loreena McKennitt, uit het lied 'Dante's Prayer', 1997

Wijze raad

voor Mariska

Er is een vrouw die rond mijn woorden waadt
en waakt. Zij blijft onzichtbaar maar ik kan haar
vingertoppen voelen op de rug van mijn hand
wanneer ik langs de messen van de nacht laveer,
op drift raak in het buitensporige verzand.

Dan maant ze mij aan om in mezelf te kijken,
geen horige te worden van wat me verblindt.

*Wacht af. Na de ochtendmist verschijnen
de dingen en hoef je niet langer te gissen
waar je de lijn vindt die de diepte bepaalt.*

Ze wijst me waar het banale zijn klemmen legt
en zegt *Doorploeg de woorden en poog om vanonder
de modder de rijkste laag naar boven te halen.*

*En wees nooit bang om, ook wanneer het noodlot
je tart, het liefste te delen met andermans hart.*

De stilte

voor Kirsten

En toen viel alles op zijn plaats, de regen
liet geen runentekens achter op het strand,
de zee zong een wiegelied en de wind
die ruw tekeerging, luwde op het vasteland.
Uit de schemering grepen je vingers mijn hand.

Het water ranselde zijn steigers niet langer,
trok zich met de eb terug, wreef over de rug
van de golven die gingen liggen als een
onderdanig lam, likkend aan de schuimrand
van de zee die willig in het donker verdween.

In de hemel had alles de kalmste plek gevonden.
Er viel geen enkele ster, geen loze wensen
trokken een kras in het heelal. Geen enkel hart
dat smachtte naar verandering. Er was alleen
nog stilte, nacht, en onze vingers ring aan ring.

Liedje van een ziekte

voor Stefanie

Laat me onverwijd vertrekken,
geef een vrijgeleide om te gaan.
Ik kan de verspreide slagorde
van mijn ziekte niet langer aan.

Ze liggen overal op de loer
de woeker en zijn metgezellen
die moeiteloos een vonnis vellen,
de krabbenpoten van de dood.

Ze reizen in mijn lichaam rond
en zoeken er een hoek om van daar
uit genadeloos hun slag te slaan.
O, blader niet langer in dit boek.

En zij, mijn vrouw, mijn toeverlaat,
schuift nu mijn lichaam van zich af.
Ze steekt haar handen niet meer uit
naar mij, ze delft mijn bitter graf.

Zij ijlt van hand naar hand en zoekt
een nieuw, hardnekkig, lekker lief
om driest bij klaar te komen, een
nieuwe stootpaal voor haar dromen.

Hoe meer ze mij vergat, hoe dieper
de dood zijn angel in me sloeg.
Ik naderde het nulpunt van mijn vragen
en vroeg in allerhoogste nood:

Nacht en nevel, wie zal mij dragen?

Mijn eerste liefde

voor Bea

Zo talrijk en niet een die mijn kern heeft gevat.
Zij die ik met mijn eerste hanenpoten schreef:
Ik ga met u trouwe verzonk in het grauwe dorp
dat haar als een vijver omhelsde. Een steenworp
verder de vrouw voor wie ik een zonderling bleef.

Opnieuw geef ik het meisje in het kerkportaal
een kus in haar haren, het donker omhelst ons.
Ik duw het briefje in haar hand, krijg plots een draai
om de oren, van de pastoor die mijn gegraai
te zondig vond. Niet voor het laatst kreeg ik de bons.

Het staat me vlijmscherp voor. Elke herinnering
aan de zovelen die ik ooit liefhad, bewaarde
ik in een schrijn. De sleutel onlangs weggegooid.
Een togedekt geheim krijgt een verbeelde waarde
wanneer het is verdicht en niemand het verstrooit.

Moeder Suzanne

Vreemd hoe zij haar jaren draagt als breed gewei,
hoe zij haar langzaamheid in vinnige gebaren hult,
haar longen vult met amper lucht maar goedlachs blijft.

Haar huis, zij rolt het als een looper uit. Zij praat
haar gasten met een innig welkom om. En als de
stemmen na de wijn hoog overslaan, dan matigt zij

met een belegen woord. Zij strijkt de plooien uit mijn
hoofd als ik een vluchtweg zoek of maanziek ben en dekt
me met een kwinkslag toe. Want *Zorgen zijn voor later!*

Dan denk ik aan de tijd dat zij verstrooid zal zijn,
verpot, verplant, in eeuwige bewaring. Behandel haar
omzichtig dan. Zij is de long waardoor ik onverbroken adem.

Mijn eerste lezing

voor Hilda H.

Zij was mijn nicht. Ik spartelde in het zuivere
fjordenblauw van haar ogen, hapte naar lucht
toen ze me voordroeg aan het publiek. Ik huiverde
bij haar langgerekte a's die als een klaagzang
verlangden naar een haast aangeblazen zucht.

Ik las mijn eerste wankelende verzen voor
en daarna vlogen twee meisjes me om de hals.
Maar zij stond naast mij als een wachter die niet
gedogen kon dat iemand in zou breken door
de wakke wand van mijn naverteld verdriet.

Ik was vijftien en kon bij lange niet begrijpen
dat naast de woorden ook de pijn moet rijpen
voor ze uit kunnen rusten in een gedicht.
Tijd heeft ons allebei gehavend. Maar vanavond,
en voor het eerst, kuste ik mijn liefste nicht.

Je hand

vierde brief aan Aagje

Wat hield ik van jou, liefste engel, moeder van
de zoon die ons plots in de schoot viel, uit de
zoveelste hemel. We hadden een weg afgelegd
waarin niemand geloofde; een vuur vonkte,
verlichtte onze hoofden en 'alles en altijd'
was de erecode die in onze ringen blonk.

Maar toen je voor de tweede maal de haan
liet kraaien en met een andere man verdween,
kon ik niet zien achter welke wolk de zon
nog scheen. Ik wilde het wel maar je zonk
uit me weg en het donker omgaf je en bood
me geen soelaas meer, geen honk, geen morgenrood.

De tijd rijdt alle gaten dicht, de pijn verslijt
maar krast in het verschiet een bliksemschicht.
Wie naar de zon kijkt, ziet het niet. Maar 's avonds
als licht de last van zijn schaduw verlengt en spreidt,
wordt de liefde een vergezicht waarnaar ik staar
door een lens waarin je hard een litteken snijdt.

Wat nu? Er liggen stenen op mijn hart. Je weet
dat ik ze elke dag de helling op moet dragen.
Daartoe ben ik bereid. De kiezel in mijn stem,
het gruis dat op me weegt, ik zal het wel verduren.
Maar zeg, waar is je hand, nu alle mateloze
uren in machteloze dagen zijn verzand?